

Briselē, 2021. gada 28. maijā
(OR. en)

9292/21

Starpiestāžu lieta:
2018/0243(COD)

CADREFIN 267	COAFR 141
POLGEN 85	COASI 77
FIN 403	CORLX 287
CODEC 793	COHOM 93
ACP 49	ECOFIN 545
COEST 119	ASIM 35
MAMA 91	MIGR 102
DEVGEN 109	ATO 40
COLAC 40	PE 57

PAVADVĒSTULE

Sūtītājs:	Eiropas Komisijas ģenerālsekretāre, parakstījusi direktore <i>Martine DEPREZ</i>
Saņemšanas datums:	2021. gada 28. maijs
Saņēmējs:	Eiropas Savienības Padomes ģenerālsekretārs <i>Jeppe TRANHOLM-MIKKELSEN</i>
K-jas dok. Nr.:	COM(2021) 267 final
Temats:	KOMISIJAS PAZIŅOJUMS EIROPAS PARLAMENTAM, ko izstrādā atbilstīgi Līguma par Eiropas Savienības darbību 294. panta 6. punktam, par Padomes nostāju attiecībā uz Eiropas Parlamenta un Padomes regulas par “Kaimiņattiecību, attīstības sadarbības un starptautiskās sadarbības instrumentu – Globālā Eiropa” 2021.-2027. gada periodam pieņemšanu

Pielikumā ir pievienots dokuments COM(2021) 267 *final*.

Pielikumā: COM(2021) 267 *final*

Briselē, 27.5.2021.
COM(2021) 267 final

2018/0243 (COD)

KOMISIJAS PAZIŅOJUMS EIROPAS PARLAMENTAM,
ko izstrādā atbilstīgi Līguma par Eiropas Savienības darbību 294. panta 6. punktam,
par

Padomes nostāju attiecībā uz Eiropas Parlamenta un Padomes regulas par
“Kaimiņattiecību, attīstības sadarbības un starptautiskās sadarbības instrumentu –
Globālā Eiropa” 2021.-2027. gada periodam pieņemšanu

(Dokuments attiecas uz EEZ)

KOMISIJAS PAZIŅOJUMS EIROPAS PARLAMENTAM,

ko izstrādā atbilstīgi Līguma par Eiropas Savienības darbību 294. panta 6. punktam,

par

**Padomes nostāju attiecībā uz Eiropas Parlamenta un Padomes regulas par
“Kaimiņattiecību, attīstības sadarbības un starptautiskās sadarbības instrumentu –
Globālā Eiropa” 2021.-2027. gada periodam pieņemšanu**

(Dokuments attiecas uz EEZ)

1. PAMATINFORMĀCIJA

Datums, kad priekšlikums nosūtīts Eiropas Parlamentam un Padomei (dokuments COM(2018) 460 final – 2018/0243 COD):	2018. gada 14. jūnijs
Datums, kad Pastāvīgo pārstāvju komitejā panākta vienošanās par daļējām sarunu pilnvarām:	2019. gada 12. jūnijs
Datums, kad Pastāvīgo pārstāvju komitejā panākta vienošanās par papildu daļējām sarunu pilnvarām:	2019. gada 25. septembris
1. trialoga datums:	2019. gada 23. oktobris
Datums, kad Pastāvīgo pārstāvju komitejā panākta vienošanās par papildu daļējām sarunu pilnvarām:	2019. gada 27. novembris
Eiropas Parlamenta nostājas datums (ziņojums):	2019. gada 27. marts
2. trialoga datums:	2019. gada 5. decembris
3. trialoga datums:	2020. gada 20. februāris
4. trialoga datums:	2020. gada 11. jūnijs
Datums, kad Pastāvīgo pārstāvju komitejā panākta vienošanās par papildu daļējām sarunu pilnvarām:	2020. gada 18. septembris
5. trialoga datums:	2020. gada 2. oktobris
6. trialoga datums:	2020. gada 20. novembris
7. (pēdējā) trialoga datums:	2020. gada 15. decembris

Datums, kad Pastāvīgo pārstāvju komitejā panākta politiska 2021. gada 17. marts
vienošanās:

Datums, kad par kompromisa vienošanās apstiprinājumu balsoja 2021. gada 19. marts
Eiropas Parlamenta Ārlietu komisija un Attīstības komiteja:

Datums, kad pieņemta Padomes nostāja pirmajā lasījumā: 2021. gada 26. maijs

2. KOMISIJAS PRIEKŠLIKUMA MĒRĶIS

“Kaimiņattiecību, attīstības sadarbības un starptautiskās sadarbības instruments (*NDICI*) – Globālā Eiropa” ir būtisks elements to Savienības instrumentu kopumā, kuri paredzēti sadarbībai ar tās tuvākajām kaimiņvalstīm un pārējo pasauli daudzgadu finanšu shēmas (DFS) 2021.–2027. gadam ietvaros.

Priekšlikums attiecas uz izdevumu instrumentu, kas visā pasaulē atbalstītu un sekmētu Savienības vērtības un intereses tās ārējās darbības mērķu un principu īstenošanai, kā paredzēts Līguma par Eiropas Savienību (LES) 3. panta 5. punktā, 8. un 21. pantā.

“*NDICI* – Globālā Eiropa” regula aptvers darbības, uz kurām iepriekš attiecās 11 dažādas regulas¹; tādējādi tiks palielināta Savienības ārējās darbības saskaņotība un konsekvence. Tā ir daļa no ES budžeta, un salāgotība ar Finanšu regulu nodrošinās vienlīdzīgus konkurences apstākļus, jo tā paredz vienotu noteikumu kopumu un vienkāršākus, paredzamākus un elastīgākus noteikumus ES fondiem. Tā palīdzēs samazināt un ilgtermiņā izskaust nabadzību, konsolidēt, atbalstīt un veicināt demokrātiju, tiesiskumu un cilvēktiesību ievērošanu, ilgtspējīgu attīstību un cīņu pret klimata pārmaiņām, kā arī pievērsties neatbilstīgas migrācijas un piespiedu pārvietošanas problēmām, tostarp to pamatcēloņiem. Tā arī palīdzēs veicināt multilaterālismu, izpildīt starptautiskās saistības un īstenot mērķus, par kuriem Savienība ir vienojusies, jo īpaši ilgtspējīgas attīstības mērķus (IAM), Ilgtspējīgas attīstības programmu 2030. gadam un Parīzes nolīgumu. Pamatojoties uz savstarpējām interesēm un atbildību, tā veicinās spēcīgākas partnerības ar trešām valstīm, tostarp ar Eiropas kaimiņvalstīm, ar mērķi veicināt stabilizāciju, labu pārvaldību un noturības veidošanu.

Regulai ir šādi konkrēti mērķi:

- a) atbalstīt un veicināt dialogu un sadarbību ar trešām valstīm un reģioniem kaimiņvalstīs, Subsahāras Āfrikā, Āzijā un Klusā okeāna reģionā, kā arī Ziemeļamerikā, Dienvidamerikā un Karību jūras reģionā;
- b) veidot īpašas ciešākas partnerības un pastiprinātu politisko sadarbību ar Eiropas kaimiņvalstīm, pamatojoties uz sadarbību, mieru un stabilitāti un kopīgu apņemšanos ievērot vispārējās vērtības – demokrātiju, tiesiskumu un cilvēktiesības –, un ar mērķi panākt patiesu un ilgtspējīgu demokrātiju un pakāpenisku sociālekonomisko integrāciju, kā arī veicināt cilvēku savstarpējos kontaktus;
- c) pasaules mērogā:

¹ Eiropas Parlamenta un Padomes Regulas (ES) Nr. 230/2014, (ES) Nr. 232/2014, (ES) Nr. 233/2014, (ES) Nr. 234/2014, (ES) Nr. 235/2014, (ES) Nr. 236/2014 un (ES) 2017/1601, Eiropas Parlamenta un Padomes Lēmums Nr. 466/2014/ES, Padomes Regulas (EK, Euratom) Nr. 480/2009, (Euratom) Nr. 237/2014 un (ES) 2015/322 un 11. Eiropas Attīstības fonda (EAF) Iekšējais nolīgums.

- aizsargāt, popularizēt un veicināt cilvēktiesības, tostarp dzimumu līdztiesību un cilvēktiesību aizstāvju aizsardzību, arī vissarežģītākajos apstākļos un ārkārtas situācijās, demokrātiju un tiesiskumu, tostarp pārskatatbildības mehānismus,
- atbalstīt pilsoniskās sabiedrības organizācijas,
- veicināt stabilitāti un mieru, novērst konfliktus, tādējādi sekmējot civiliedzīvotāju aizsardzību,
- risināt citas globālās problēmas, piemēram, saistībā ar klimata pārmaiņām, bioloģiskās daudzveidības un vides aizsardzību, kā arī migrāciju un mobilitāti;

d) ātri reaģēt uz krīzes, nestabilitātes un konflikta situācijām – tostarp tādām, kas var rasties migrācijas plūsmu, piespiedu pārvietošanas un hibrīddraudu dēļ –, noturības problēmām, tostarp dabas un cilvēka izraisītām katastrofām, sasaistot humāno palīdzību ar rīcību attīstības jomā, un uz Savienības ārpolitikas vajadzībām un prioritātēm.

Kopējais saskaņotais finansējums ir 79,462 miljardi EUR (pašreizējās cenās).

3. PIEZĪMES PAR PADOMES NOSTĀJU

Padomes nostāja pilnībā atspoguļo dialogos panākto vienošanos. Svarīgākās izmaiņas, ko tā ir ieviesusi salīdzinājumā ar Komisijas priekšlikumu, ir šādas:

- *Attiecībā uz budžetu:*
 - instrumenta un tā komponentu budžeta izmaiņas saskaņā ar Eiropadomes 2020. gada jūlija secinājumiem un proporcionālas korekcijas attiecībā uz summām, kas secinājumos nav konkrēti sadalītas sīkāk;
 - 270 miljonu EUR maksimālā robeža militāro dalībnieku spēju veidošanai attīstības un drošības atbalstam attīstības nolūkā;
 - indikatīva summa 1800 miljonu EUR apmērā *Erasmus* programmai;
 - iespēja līdz 25 % no tematiskās programmas cilvēktiesību un demokrātijas jomā atvēlēt vēlēšanu novērošanas misijām;
 - indikatīva summa vismaz 500 miljonu EUR apmērā Klusā okeāna reģionam un vismaz 800 miljonu EUR apmērā Karību jūras reģionam atbilstošā ģeogrāfiski noteiktā finansējuma ietvaros;
 - indikatīva summa vismaz 500 miljonu EUR apmērā vietējām iestādēm saskaņā ar ģeogrāfiskajām programmām;
 - papildu līdzekļi, kas garantēti no jauno problēmu un prioritāšu rezerves tematiskajām programmām cilvēktiesību un demokrātijas jomā (200 miljoni EUR), pilsoniskās sabiedrības organizācijām (200 miljoni EUR) un globālajām problēmām (600 miljoni EUR).
- *Attiecībā uz regulā ietvertajiem pārvaldības elementiem:*
 - papildu deleģētie akti, lai grozītu Ārējās darbības garantijas nodrošinājuma summu un maksimālo apjomu un grozītu maksimālo summu, kas paredzēta spēju veidošanai attīstības un drošības atbalstam attīstības nolūkā;
 - papildu deleģētais akts ģeogrāfisko programmu izstrādei, kurš jāpieņem 2021. gadā un attiecas uz:

- konkrētiem sadarbības mērķiem un prioritārajām jomām, kas izriet no kopīgajām sadarbības jomām, tostarp prioritāšu noteikšanu, II pielikumā dalījumā pa apakšreģioniem;
- apakšreģioni ir šādi: dienvidu kaimiņreģions, austrumu kaimiņreģions, Rietumāfrika, Austrumāfrika un Centrālāfrika, dienvidu Āfrikas un Indijas okeāna reģions, Tuvie Austrumi, Vidusāzija, Dienvidāzija, Ziemeļāzija un Dienvidaustrumāzija, Klusā okeāna reģions, Ziemeļamerika un Dienvidamerika, Karību jūras reģions;
- ģeogrāfiskā pīlāra tematiskajiem mērķiem saskaņā ar *ASI* IV pielikuma 1. punkta b) apakšpunktu;
- finanšu piešķirumiem Rietumāfrikai, Austrumāfrikai un Centrālāfrikai, Dienvidāfrikai un Indijas okeāna reģionam;
- ģeogrāfisko programmu izstrādei veltītā deleģētā akta darbības rezultātu obligāta vidusposma novērtēšana;
- apsvērumi par palīdzības sniegšanas apturēšanu gadījumos, kad pasliktinās situācija demokrātijas un tiesiskuma jomā;
- norāde uz konvenciju par kodoldrošuma standartiem ievērošanu kā plānošanas principu;
- obligāta plānošanas dokumentu vidusposma novērtēšana;
- norāde uz iespēju izveidot Panāfrikas programmu un Āfrikas, Karību jūras reģiona un Klusā okeāna valstu programmu.
- *Attiecībā uz migrāciju:*
 - izdevumu mērķrādītāja līmenis – “orientējoši 10 %”;
 - norāde uz faktu, ka ar migrāciju saistītām darbībām būtu jāpalīdz efektīvi īstenot ES nolīgumus un dialogus ar trešām valstīm par migrāciju, mudinot uz sadarbību, kuras pamatā ir elastīga stimulējoša pieeja un kura tiek atbalstīta ar koordinācijas mehānismu.
- *Attiecībā uz kaimiņvalstīm:*
 - saglabāts pašreizējais Eiropas kaimiņattiecību instrumenta formulējums uz stimuliem balstītas pieejas jomā;
 - kaimiņattiecību politikas finansējuma daļa, ko indikatīvi var piešķirt pārrobežu sadarbībai, noteikta “līdz 5 %” apmērā.
- *Attiecībā uz izdevumu mērķrādītājiem, kas nav minēti iepriekš:*
 - oficiālās attīstības palīdzības izdevumu mērķrādītājs palielināts līdz vismaz 93 %;
 - rīcības klimata jomā izdevumu mērķrādītājs palielināts līdz 30 %;
 - cilvēces attīstības un sociālās iekļautības veicināšanai paredzētās oficiālās attīstības palīdzības izdevumu mērķrādītājā pirms “20 %” pievienots vārds “vismaz”;
 - pievienota norāde uz ieguldījumu DFS 10 % izdevumu mērķrādītājā bioloģiskās daudzveidības mērķiem;

- noteikts papildu mērķrādītājs: “vismaz 85 %” darbību galvenajam vai nozīmīgam mērķim ir jābūt dzimumu līdztiesībai – un no tām savukārt vismaz 5 % darbību galvenajam mērķim vajadzētu būt dzimumu līdztiesībai un sieviešu un meiteņu tiesībām un iespēju nodrošināšanai.
- *EFIA+/Ārējās darbības garantija:*
 - Ārējās darbības garantijas maksimālā summa samazināta līdz 53 449 miljoniem EUR un noteikta garantijas nodrošinājuma maksimālā summa 10 000 miljonu EUR apmērā. Šīs summas var grozīt ar deleģēto aktu;
 - stiprināti panti par EFIA+ mērķi, pārvaldību, darbību attiecināmību un ziņošanu, kā arī pielikums par EFIA+ darbību prioritārajām jomām. Teksts par pārvaldību vairs nav iekļauts pielikumā, ko varētu grozīt ar deleģēto aktu, bet gan regulas pamatteksta pantos;
 - precizēta EIB loma saistībā ar EFIA+, jo īpaši izveidojot ekskluzīvu īpašu investīciju logu valsts darījumiem un nekomerciāliem reģionāliem darījumiem un attiecīgā gadījumā – ar attiecīgu standarta procedūru izveidojot divus īpašus investīciju logus komerciāliem reģionāliem un privātā sektora darījumiem par kopējo indikatīvo summu 26 725 miljonu EUR apmērā;
 - paredzētas attiecīgas definīcijas saistībā ar EFIA+, jo īpaši attiecībā uz papildināmību;
 - iekļauts pants par sūdzību un tiesiskās aizsardzības mehānismu un par ES finanšu interešu aizsardzību.
- *Instrumenta nosaukums:*
 - nosaukumam pievienoti vārdi “Globālā Eiropa”, un tas līdz ar to tagad ir “Kaimiņattiecību, attīstības sadarbības un starptautiskās sadarbības instruments – Globālā Eiropa”.

Saskaņā ar vienošanos Komisijas sākotnējā priekšlikuma mērķi paliek nemainīgi, saglabājot vērīguma līmeni un nodrošinot pietiekamu elastību jauno noteikumu īstenošanā. Tāpēc Komisija atbalstīja iepriekš minētās izmaiņas.

4. SECINĀJUMS

Komisija atbalsta starpiestāžu sarunu rezultātus un tādēļ piekrīt Padomes nostājai.

5. KOMISIJAS DEKLARĀCIJAS

Komisija ir iesniegusi divas vienpusējas deklarācijas, kas pievienotas pielikumā.

PIELIKUMS

Komisijas deklarācijas

Komisijas deklarācija par ģeopolitisko dialogu ar Eiropas Parlamentu par Kaimiņattiecību, attīstības sadarbības un starptautiskās sadarbības instrumentu – Globālā Eiropa:

“Eiropas Komisija, ņemot vērā Eiropas Parlamenta politiskās kontroles funkcijas, kas noteiktas Līguma par Eiropas Savienību 14. pantā, apņemas īstenot augsta līmeņa ģeopolitisku dialogu starp abām iestādēm par to, kā tiek īstenota Eiropas Parlamenta un Padomes Regula (ES) XXX/XXX, ar ko izveido Kaimiņattiecību, attīstības sadarbības un starptautiskās sadarbības instrumentu (NDICI) – Globālā Eiropa. Šim dialogam būtu jāsniedz iespēja apmainīties viedokļiem ar Eiropas Parlamentu, kura nostāja attiecībā uz NDICI īstenošanu tiks pilnībā ņemta vērā.

Ģeopolitiskajā dialogā tiks apspriestas vispārējās pamatnostādnes par NDICI īstenošanu, tostarp par plānošanu pirms plānošanas dokumentu pieņemšanas, un konkrēti jautājumi, piemēram, par jaunām problēmām un prioritātēm paredzētās rezerves izmantošanu vai sviras piemērošanu, kā rezultāts varētu būt izmaiņas migrācijai paredzētā finansējuma piešķiršanā vai palīdzības apturēšana partnervalstij, ja tā pastāvīgi pārkāpj demokrātijas, tiesiskuma, labas pārvaldības, cilvēktiesību un pamatbrīvību ievērošanas principus.

Ģeopolitiskā dialoga struktūra būs šāda.

- i) Augsta līmeņa dialogs starp Augsto pārstāvi / priekšsēdētājas vietnieku un komisāriem, kas atbild par starptautiskajām partnerībām un par kaimiņattiecībām un paplašināšanos, un Eiropas Parlamentu.*
- ii) Pastāvīgs dialogs augstāko amatpersonu līmenī ar Ārlietu komisijas un Attīstības komitejas darba grupām, lai nodrošinātu pienācīgu sagatavošanos augsta līmeņa dialogam un tā pēcpasākumus.*

Augsta līmeņa dialogs notiks vismaz divas reizes gadā. Viena no sanāksmēm var notikt tajā pašā laikā, kad Komisija iesniegs gada budžeta projektu.

Komisijas deklarācija par 50. un 51. apsvērumu un 8.10. pantu:

“Reģionālās migrācijas atbalsta programmas atbalstīs visaptverošas, līdzsvarotas un īpaši pielāgotas partnerības ar attiecīgajām izcelsmes vai tranzīta valstīm un uzņēmējām valstīm, izmantojot elastīgu stimulējošu pieeju, un tās tiks atbalstītas ar “Kaimiņattiecību, attīstības sadarbības un starptautiskās sadarbības instrumenta – Globālā Eiropa” koordinācijas mehānismu. Vajadzības gadījumā tās papildinās ar darbībām saskaņā ar valstu programmām.

Lai nodrošinātu šo līdzekļu iespējami efektīvu un iedarbīgu izmantojumu saskaņā ar Savienības un partnervalstu politikas prioritātēm, Eiropas Komisija aktīvi īstenos šīs prioritātes, izmantojot visus attiecīgos Savienības instrumentus, un sinhronizētā un efektīvā veidā piedalīsies koordinēšanā ar dalībvalstīm. Tā nodrošinās, ka Eiropas Parlaments un Padome tiek detalizēti un regulāri informēti, lai būtu iespējama viedokļu apmaiņa.